

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

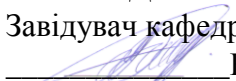
Гарант освітньої програми

 Тетяна БОЙКО

«26» серпня 2022 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Віталій ПІЧУРА

Протокол засідання кафедри екології та сталого розвитку ім. проф. Ю.В Пилипенка ХДАЕУ

від «26» серпня 2022 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЕКОНОМІКА ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Садово-паркове господарство

Спеціальність – 206 Садово-паркове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Херсон – 2022

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	«Економіка лісового та садово-паркового господарства»
Факультет	Факультет рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка
Викладач	Стратічук Наталя Володимирівна , к.е.н., доцент, доцент кафедри екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка
Контактна інформація	м. Херсон, Херсонський державний аграрно-економічний університет, 4 корпус, вул. Мала Садова (Володимирова), 17, ауд. 4-25 (050) 95-63-742 nataliastratichuk@ukr.net
Графік консультацій	Вівторок, четвер, 15.00-16.00 (згідно до графіку проведення консультацій) м.Херсон ХДАЕУ, 4-й корпус вул. Мала Садова (Володимирова), 17, ауд. 4-25
Програма дисципліни	є
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Економіка лісового та садово-паркового господарства» є важливою для підготовки майбутніх фахівців садово-паркового та лісового господарства. З переходом економіки України на ринкові засади відбуваються трансформаційні процеси економічних засад функціонування лісового і садово-паркового господарства, а отже, зростають вимоги до економічної підготовки майбутніх фахівців. Ця дисципліна має на меті сприяти формуванню нового економічного мислення, надати базові економічні знання і прищепити навички роботи в ринкових умовах, озброїти здобувачів новітнім інструментарієм економічного аналізу і прийняття ефективних управлінських рішень.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/5848

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Оволодіння здобувачами ґрунтовних знань у сфері науки про економічні питання лісового комплексу, економічні закони і категорії, економічну діяльність виробництва, розрахунок економічних показників, вирішення основних проблем економіки, типові господарські ситуації.
Завдання вивчення дисципліни	В результаті вивчення курсу «Економіка лісового та садово-паркового господарства» здобувачі опановують знання про: <ul style="list-style-type: none"> - економічну сутність основних і оборотних фондів лісового комплексу; - склад собівартості виробництва продукції лісового господарства і лісозаготівель; - сутність економічної ефективності, ціноутворення і фінансування підприємств лісового комплексу.

	<p>Визначати виробничі можливості лісгосподарських підприємств і вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розраховувати техніко-економічні показники підприємств лісового і садово-паркового господарств; - надавати економічне обґрунтування модернізації підприємств; - організовувати роботу малих колективів виконавців; - планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації с.-п. та лісового господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.
--	--

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	<p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні (фахові)	<p>ФК-1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем тощо).</p> <p>ФК-2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.</p> <p>ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-15. Здатність обчислювати та обробляти дослідні дані, пов'язані із інформацією вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	

ПРН	<p>ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН-13. Результативно працювати у колективі.</p> <p>ПРН-14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН-15. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
------------	---

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2022-2023 н.р.
Семестр	п'ятий
Курс	третій
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента ОК 23
Пререквізити	<p>Базовими дисциплінами для засвоєння «Економіки ЛСПГ» є «Ботаніка», «Ґрунтознавство», «Біологія», «Основи екології», «Біометрія», «Декоративні розсадники».</p> <p>Базові знання дисциплін розширюються і уточнюються згідно специфіки спеціальності «Садово-паркове господарство». Теми, знання яких є первинними: «Екологічні групи рослин по відношенню до основних екологічних факторів», «Життєві форми рослин», «Морфологічні ознаки та особливості деревних рослин. Діагностичні ознаки деревних рослин (форма крони, галузнення, кора, листки, репродуктивні органи)», «Основи систематики рослин», «Поняття про ареал виду», «Фітоценоз. Біогеоценоз. Екосистема. Біосфера», «Поняття про ареал виду».</p>
Постреквізити	Знання з дисципліни «Економіки ЛСПГ» є базовими для дисциплін «Організація с.-п. та лісогосподарського виробництва», «Лісознавство», «Декоративна дендрологія», «Лісові культури», «Декоративні розсадники», «Архітектурна графіка в садово-парковому будівництві», «Лісова ентомологія», «Лісова фітопатологія», «Озеленення населених місць», «Лісівництво».

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	5 кредитів 150 год., з яких 90 год. аудиторних занять, з них 34 год. лекцій, 34 год. практичних та 82 год. самостійної роботи.
-----------------------------------	--

Лекції	34 год. лекцій
Практичні / Семінарські	34 год. практичних
Лабораторні	–
Самостійна робота	82 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	Екзамен

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	-
Обладнання	інтерактивна дошка, проектор

7. Політика курсу

Загальні вимоги	<p>Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо.</p> <p>Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.</p>
Політика щодо дедлайнів і перескладання	<p>Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 40% від загальної суми балів за конкретне заняття).</p> <p>Перескладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).</p>
Політика щодо відвідування	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.</p>
Політика щодо виконання завдань	<p>Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші</p>

	питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1 Лісові ресурси та матеріальні активи.							
1	Тема 1.	Вступ. Місце лісового і садово-паркового господарства в національній економіці.	2		2	6	5
2	Тема 2.	Лісовий фонд, лісові ресурси. Використання лісосировинної бази.	2		2	6	5
3	Тема 3.	Основні засоби в лісовому і садово-парковому господарстві	4		2	8	5
	ПК ЗЧ 1	Письмова контрольна робота			2		5
Змістова частина 2 Цикли розвитку деревних рослин							
4	Тема 4.	Оборотні засоби і обігові кошти	2		2	8	4
5,6	Тема 5.	Кадри, продуктивність праці в лісовому і садово-парковому господарстві	4		4	8	4
7,8	Тема 6.	Заробітна плата в лісовому господарстві	4		2	8	4
9	Тема 7.	Собівартість і ціноутворення на продукцію лісового і садово-паркового господарства	4		4	8	3

	ПК ЗЧ 2	Письмова контрольна робота			2		5
Змістова частина 3. . Економічна ефективність лісового і садово-паркового господарства							
10	Тема 8.	Фінансування і оподаткування лісового і садово-паркового господарства	2		2	8	3
11	Тема 9.	Врахування фактора часу в лісовому і садово-парковому господарстві	2		4	8	2
12, 13	Тема 10.	Економічна ефективність лісового і садово-паркового господарства	4		4	8	5
14, 15	Тема 11.	Планування і прогнозування розвитку лісового і садово-паркового господарства	4		4	8	5
	ПК ЗЧ 3	Письмова контрольна робота			2		5

9. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді здобувачів, бесіду, аналіз статистичного та табличного матеріалу, роботи в малих групах.
Лабораторні	-
Самостійна робота	Самостійна робота передбачає роботу здобувачів з літературними джерелами; пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медiateка тощо; експериментальна робота під час практики; творче застосування знань і вмінь для еколого-економічного обґрунтування заходів із охорони довкілля та раціонального використання лісових ресурсів і зелених насаджень в різних екологічних умовах.

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Робочою програмою дисципліни передбачено проводити: поточний контроль – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання економічних диктантів.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

виконання письмової контрольної роботи або усне опитування

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю є письмово-усний екзамен. Види запитань з відкритими відповідями.

Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовими частинами (бали)														Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)	
Змістова частина 1				Змістова частина 2					Змістова частина 3							
T1	T2	T3	ПК ЗЧ1	T4	T5	T6	T7	ПК ЗЧ2	T8	T9	T10	T11	ПК ЗЧ3			
Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max 40	Max 100
5	5	5	5	4	4	4	3	5	3	2	5	5	5			

11. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	не зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

12. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кравець П.В., Василюшин Р.Д. та ін.. Економіка лісового і садово-паркового господарства: [навч. посібник] / Кравець П.В. – К.: НУБІП України, 2012. – 105 с. 2. Синякевич І.М. Економіка галузей лісового комплексу: [підручник] / І.М. Синякевич. Львів: Світ, 1996. 184 с. 3. Шваб Л.І. Економіка підприємства: [навч. посіб.] / Л.І. Шваб [4-е вид.]. К.: Каравелла, 2007. 584 с. 4. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства: навч. посіб. / Є.І. Сенько. К.: Знання, 2012. 487 с. 5. Сударікова Ю. Екзотичні дерева, кущі та ліани в ландшафтах України. К.: ТОВ «Інжинірінг», 2019. 336 с. 6. Пірс П. Основи економіки лісового господарства / Пер. з англ. Логацький В. М. К.: «Видавничий дім «ЕКО-інформ», 2006. 224 с. 7. Уиллиямс М.Р.В. Рациональное использование лесных ресурсов (организация управления) / М.Р.В. Уиллиямс М.: Экология, 1988. 128 с. 8. Джикович В.Л. Экономика лесного хозяйства / В.Л. Джикович М.: Лесная промышленность, 1970. 320 с. 9. Болюх М.А. Економічний аналіз: [навч. посібник] / Болюх М.А. К.: КНЕУ, 2003. 556с. 10. Герасимчук В.Г. Економіка та організація виробництва: [підручник] / Герасимчук В.Г. К.: Знання, 2007. 678с.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Генсірук С. А. Історія лісівництва в Україні: Навч. посібник для студ. вузів / С. А. Генсірук, О. І. Фурдичко, В. С. Бондар; За ред. С.А. Генсірука. Львів: Світ, 1995. - 421 с. 2. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. Й.М. Петровича. Львів: "Магнолія плюс", видавець В.М.Піча. 2004. 680 с. 3. Муравйов В.Й. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка галузі». Львів: РВВ НЛТУ, 2009. 108 с. 4. Синякевич І.М., Дейнека А.М. Соловій І.М. Лісова політика Підручник. За ред. І.М. Синякевича. К.:Знання, 2013. 332 с. 5. Туниця Ю.Ю. Еко-економіка і ринок: подолання суперечностей. – К.: Знання, 2006. – 314 с. 6. Бойко Т.О., Бойко П.М., Плугатар Ю.В. Екологічне лісознавство. Навч. посібник. Видання друге доповнене та перероблене.

	<p>Херсон: Олді Плюс, 2019. 268 с.</p> <p>7. Бойко Т.О., Дементьєва О.І. Екологічні основи створення зелених насаджень на територіях загальноосвітніх закладів міста Херсона. Таврійський науковий вісник. – Вип. 100, Том 2. Херсон, 2018. С. 220-229.</p> <p>8. Бойко Т.О., Омелянова В.Ю., Дворна А. В. Еколого-біологічна характеристика деревних порід для створення рекреаційної зони в смт Каланчак (Херсонська область). Таврійський науковий вісник, 2019. №112, С.262-266.</p> <p>9. Бойко Т.О., Дементьєва О.І. Деревна рослинність дендропарку Херсонського державного аграрного університету. Ukrainian Journal of Ecology, 2018, 8(2), 120-127 doi: 10.15421/2018_318</p> <p>10. Бойко Т.О., Дорожкіна Г.О. Санітарно-гігієнічні функції зелених насаджень на урбанізованих територіях півдня України. Збірник статей, тез і доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Філософія здоров'я – здоровий спосіб життя – здорова нація» / за заг. ред. Берегової Г.Д., Рупташ Н.В. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2018. с. 26-28.</p> <p>11. Бойко Т.О., Бойко П.М. Дендрологічні природно-заповідні об'єкти міста Херсон. Міжнародна науково-практична конференція «Відновлення, охорона й збереження рослинного світу лісів України в умовах техногенного навантаження та змін клімату» 15-16 жовтня 2019 р., м. Київ.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Податковий кодекс України: затверджено постановою Верховної Ради України від 02.12.2010 р. №2755- VI із останніми змінами 07.09.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon3.rada.gov.ua/go/2755-17. 2. Лісовий кодекс України: затверджено постановою Верховної Ради України від 21.01.1994 р. № 3852-12 із останніми змінами 23.05.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon3.rada.gov.ua/go/3852-12. 3. Про інвестиційну діяльність : закон України від 18 вересня 1991 р. № 1561- XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12. 4. Кліматичні екологічні фактори: Електронний ресурс Режим доступу: http://studopedia.com.ua/1_42280_klimatichni-ekologichni-faktori.html 5. Рослинний та тваринний світ Херсонської області: Електронний ресурс Режим доступу: http://geopom.at.ua/ 6. Рослинність степової зони України: Електронний ресурс. Режим доступу: http://pidruchniki.com/69010/ekologiya/roslinnist_stepovoyi_zoni_ukrayini 7. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbu.gov.ua/ 8. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: http://korolenko.kharkov.com 9. Бібліотека ХНТУСГ. URL: https://library.khntusg.com.ua/ 10. Електронна бібліотека. URL: http://lib.meta.ua/ 11. Здобувачська електронна бібліотека URL: http://www.lib.ua-ru.net/ 12. Нормативно-правова база України URL: http://zakon3.rada.gov.ua/